NN 37/2019 (11.4.2019.), Presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske broj: UsII-511/18-8 od 6. veljače 2019.

VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Blanše Turić, predsjednice vijeća, Borisa Markovića i mr. sc. Mirjane Juričić, članova vijeća, te više sudske savjetnice Tatjane Ilić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, kojeg zastupa Mirko Bogdanović, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Bogdanović, Dolički & Partneri, Miramarska 24, Zagreb, po Generalnoj punomoći broj: 39 Su-424/18, protiv tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Zagreb, Roberta Frangeša Mihonovića 9, radi utvrđivanja infrastrukturnog operatora i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, uz sudjelovanje zainteresirane osobe Grada Slunja, kojeg zastupa Dejan Španović, odvjetnik u Zagrebu, Trnjanska cesta 59, na sjednici vijeća održanoj 6. veljače 2019.

presudio je

I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništavanje rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, klasa: UP/I-344-03/16-11/293, urbroj: 376-10-18-23 od 6. studenoga 2018.

II. Nalože se tužitelju Hrvatskom Telekomu d.d. iz Zagreba, da zainteresiranoj osobi Gradu Slunju, Slunj, Trg dr. Franje Tuđmana 12, naknadi troškove spora u iznosu od 3.125,00 kn u roku od 60 dana od primitka ove presude.

III. Odbija se zahtjev tužitelja Hrvatskog Telekoma d.d. iz Zagreb za naknadu troškova upravnog spora u iznosu od 6.500,00 kn.

IV. Ova presuda će se objaviti u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem točkom I. izreke utvrđeno je da je tužitelj (dalje: HT) infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se na dan donošenja tog rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Grada Slunja, prema evidenciji Općinskog suda u Karlovcu, Zemljišnoknjižnog odjela Slunj, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta, broj: 6/16 (dalje: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavi dio ovog rješenja. Pod točkom II. izreke utvrđeno je da količinu i vrstu EKI iz točke I. ovog rješenja čine trase kabelske kanalizacije, te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu. Točkom III. izreke utvrđena je godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz ovog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Slunj ili podredno Odjelu za katastar nekretnina Slunj, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (»Narodne novine«, 152/11., 151/14. i 95/17.). Točkom IV. izreke utvrđuje se da Grad Slunj ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta za nekretnine iz ovog rješenja od 11. veljače 2017., odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I. u korist Grada Slunja ukoliko je ista nastupila nakon 11. veljače 2017., prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Slunj dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra – javnoj aplikaciji. Točkom V. obvezuje se HT u roku od 8 dana od primitka ovog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz ovog rješenja, te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostavi HAKOM-u i Gradu Slunju. Točkom VI. izreke obvezuje se HT u roku od 10 dana od primitka ovog rješenja platiti

Gradu Slunju naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu i drugu godinu. Svaka slijedeća godišnja naknada za pravo puta se plaća u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena. Točkom VII. izreke obvezuje se Grad Slunj omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz ovog rješenja.

Protiv navedenog rješenja tužitelj je podnio tužbu navodeći da je između njega i Grada Slunja, ovdje zainteresirane osobe, 2. rujna 2014., sklopljen Ugovor o osnivanju prava služnosti na javnim površinama te da se 14. rujna 2016., zainteresirana osoba obratila tuženiku radi pokretanja postupka utvrđivanja infrastrukturnog operatora za EKI i drugu povezanu opremu koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu zainteresirane osobe te utvrđivanje visine naknade za pravo puta. Na temelju predmetnog zahtjeva, a ne uzimajući u obzir činjenicu da su između tužitelja i zainteresirane osobe odnosi već uređeni sklopljenim ugovorima, tuženik je 23. studenog 2017. donio rješenje koje je poništeno presudom ovoga Suda poslovni broj: UsII-70/17 od 18. kolovoza 2017. Dopisom od 31. siječnja 2017. zainteresirana osoba uputila mu je otkaz Ugovora koji drži neosnovanim i zbog čega je Trgovačkom sudu u Zagrebu 29. ožujka 2017. podnio tužbu radi utvrđenja da je otkaz ugovora neosnovan i bez pravnog učinka, odnosno da je i dalje na snazi te proizvodi pravne učinke. Tuženik je donio novo rješenje, koje osporava, jer je tuženik pogrešno zaključio kako sklopljeni Ugovor ne proizvodi pravne učinke čime je pogrešno riješio (odlučio) o prethodnom pitanju s posljedicom da je pogrešno primijenio odredbu članka 2. stavka 1. točke 21. Zakona o elektroničkim komunikacijama (dalje: ZEK) i članka 8. stavka 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (dalje: Pravilnik). Nadalje navodi kako je tuženik propustio raspraviti pravnu prirodu ugovora vezano za okolnost radi li se o ugovoru koji može prestati otkazom. Osporava da bi ugovor mogao prestati otkazom koji se može dati u svako doba te osporava da bi isti bio sklopljen na neodređeno vrijeme u smislu članka 212. stavka 1. i 3. Zakona o obveznim odnosima. Nadalje, navodi kako zainteresirana osoba i tuženik nisu vodili računa da je predmetni ugovor po svojoj pravnoj prirodi stvarnopravnog karaktera, da je tužitelj služnost kao subjektivno pravo stekao uknjižbom i sve dok predmetna služnost nije brisana, ona postoji, da su člancima 237. do 245. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima izričito propisani načini prestanka služnosti, da se otkazom ne može otkazivati ugovor o zasnivanju služnosti po pravilima Zakona o obveznim odnosima koja vrijede za ugovore koji su obveznopravne prirode, jer je predmetni ugovor stvarnopravnog karaktera, da predmetni ugovor predstavlja trajni stvarnopravni odnos i to na vrijeme sve dok za tužitelja traje potreba za korištenjem služnosti, te da zasnovano stvarno pravo služnosti djeluje prema svima pa i prema tuženiku i prema zainteresiranoj osobi kao vlasniku nekretnina. Također ističe kako tuženik u potpunosti ignorira nepobitnu činjenicu postojanja stvarnog prava služnosti, te bez ikakve osnove uvažava Izjavu o otkazu kao valjani prestanak i danas upisane služnosti, te takvim ponašanjem negira uknjižbu služnosti (modusa) kao i ugovora (titulusa) služnosti. Pojašnjava kako je služnost zasnovana na rok koji je odrediv pa samim time ugovor ne može prestati pozivanjem na odredbu iz članka 212. Zakona o obveznim odnosima. Člankom 4. ugovora, trajanje služnosti određeno je »sve dok traje potreba za korištenjem služnosti«, a isto proizlazi i iz prirode služnosti kao nastalog stvarnog prava. U tom smislu je predmetni ugovor sklopljen na određeni rok koji je kao završni rok trajanja ugovora određen i odrediv samim člankom 4. stavka 1. Ugovora kao i samoj prirodi stvarnogpravnog odnosa koji je ugovorom određen. Drugim riječima, prema tužitelju, uzimajući u obzir pravnu teoriju u odnosu na obveznopravni odnos s određenim rokom, a osobito da unaprijed određeno trajanje nekog završnog roka može biti predviđeno prema prirodi postojećeg odnosa, u ovoj pravnoj stvari, zasnivanje služnosti na neodređeno vrijeme sve dok traje potreba za korištenjem služnosti, pretpostavlja da predmetnu obvezu trpljenja i propuštanja radnji koje poduzima tužitelj, prema prirodi uspostavljenog odnosa, zainteresirana osoba mora ispuniti sve dok ne nastupe okolnosti koje bi označile da je predmetna služnost izgubila svoju razumnu svrhu, to jest sve dok ne nastupi završni rok/raskidni uvjet koji bi označio prestanak razumne svrhe, radi koje je služnost zasnovana. Kako stranke nisu mogle predvidjeti točno vrijeme do kada će EKI biti u funkciji, utvrdile su da se služnost daje na neodređeno vrijeme sve dok traje potreba za korištenjem služnosti, ali ne u smislu članka 212. Zakona o obveznim odnosima, već u smislu vremena koje je definirano nastupom određene činjenice (prestanak potrebe/funkcije EKI-a), koje se u trenutku sklapanja ugovora nije moglo iskazati danom, mjestom ili godinom. Upiranje zainteresirane osobe na odredbu članka 4. stavka 1. predmetnog Ugovora kako bi se ovaj ugovor i otkazi podveli pod navedenu odredbu predstavlja čistu konstrukciju i povredu načela savjesnosti i poštenja, zlouporabe prava te izbjegavanje dužnosti i odgovornosti za ispunjenje ugovorom preuzetih obveza. Tužitelj nadalje pojašnjava i pravila u slučaju kada su pojedine ugovorne odredbe sporne, a u prilog svojim tvrdnjama poziva se na pravno mišljenje dr. sc. Hana Ernsta, te u prilog dostavlja i presudu Županijskog suda u Zagrebu, broj: GŽ-4702/2018 koja se prema mišljenju tužitelja na odgovarajući način može primijetiti u ovom postupku. Predlaže ovom Sudu da održi raspravu, odluči o prethodnom pitanju na način da utvrdi da je neosnovan otkaz Ugovora o osnivanju prava služnosti, da utvrdi da je na snazi navedeni ugovor i slijedom toga poništi rješenje tuženika i odbije zahtjev za utvrđivanjem plaćanja naknade na ime prava puta, odnosno podredno da prekine postupak sve dok Trgovački sud u Zagrebu pravomoćno ne odluči o prethodnom pitanju, te da obveže tuženika na troškove ovog spora. Tužitelj predlaže i odgodu izvršenja predmetnog rješenja kao i sklapanje nagodbe pred ovim Sudom radi mirnog rješavanja ovoga spora.

Tuženik u odgovoru na tužbu navodi da je u osporavanom rješenju jasno obrazložio da je Ugovor otkazan Izjavom o otkazu od 31. siječnja 2017. koja je uručena tužitelju 2. veljače 2017., te je ujedno i obrazložio da je zainteresirana osoba stekla pravo na naknadu za pravo puta od trenutka kada je Ugovor otkazan, a to je 8 dana od dana primitka Izjave o otkaza